

ŁODZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź — Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17-19 Reklamistów nie zwraca się. Administracja
czynna od godz. 9 do 13 i od 18 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 48
Wydawca, Łódźki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 38

Poniedziałek 7 Lutego 1938 r.
Cena numeru 10 zł.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2,50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetry przez jedną szpaltę (na stronie 6 szpalt, w tekście gr. 50 zwykłe) gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobne za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

Przełom w Niemczech

Hitler na czele wojska. Ribbentrop kieruje polityką zagraniczną. Głosy prasy. Radość(?) w endecji

Wczoraj pisaliśmy obszernie o przełomie niemieckim. Jest to zwycięstwo parli nad armią. To zwycięstwo wprawdzie zawiera w sobie zarodki dalszych konfliktów wewnętrznych (może spowodować niezadowolenie w armii), ale zarazem może PRZYSPESZYĆ AGRESYWNE KROKI W POLITYCE ZAGRANICZNEJ. Wszak koła armii odgrywały rolę raczej czynnika hamującego. Tym bardziej więc dziwna wydaje się radość endecji, która CIESZY SIĘ z przełomu w Niemczech — w na dziei, że w ten sposób „upada” koncepcja sojuszu Niemiec z Z. S. S. R. Endecki dziennik zapewnia, że dokonany przełom ma charakter „pokojowy”(1). Zastępienie czy manewr?

Dzisiaj podamy, za różnymi dziennikami, kilka głosów prasy. Angielska uważa, że odbył się porachunek ze starym „funkierswem” (szlachta). Francuska słusznie wyraża obawę, że konflikty międzynarodowe zostaną przyspieszone. Czeska jest mocno zaniepokojona — że agresja kieruje się w stronę Czechosłowacji.

We FRANCJI decyzje kanclerza Hitlera ocenia się, jako szczególnie doniosłe i wyciskające nawet pewne NOWE PIĘTNO na obliczu Trzeciej Rzeszy. Niektórzy posuwają się nawet do twierdzenia, że państwo narodo- socjalistyczne rozpoczęło TRZECIA FAZĘ swego istnienia. Pierwsza trwać miała od obietcy władzy przez partię do krwawej „czystki” dnia 30-go czerwca 1934 roku. Druga zaś będąca okresem walki o „totalitację” sił zbrojnych, zakończyła się obecnym zwycięstwem.

Reformy wojskowe wzbudziły również zainteresowanie, zwłaszcza, że natychmiast zwrócono uwagę na ich podobieństwo do nie dawnej reorganizacji obrony narodowej we Francji. Jednocześnie jednak nie ukrywa się, iż nowe przeobrażenia, łącznie z przejściem naczelnej władzy gospodarczej w ręce gen. Goeringa, oznaczają niewątpliwie DALSZY ETAP NA DRODZE DO ZAMIENIENIA RZESZY W JEDEN OBÓZ WOJENNY, pozostający pod władzą kanclerza i Führera.

W ANGLII (wedle depeszy „Kur. Warszawskiego”) bezkrwawa „czystka” w Reichswehrze niemieckiej przez zwolnienie 15 wybitnych generałów przyjęta została (w Londynie) jako zaledwie POCZĄTEK ROZGRYWKI między nazistami a kasta junkrów, która od czasu Fryderyka Wielkiego posiadała w swym ręku nie tylko armię, ale wierała często decydujący wpływ na politykę zagraniczną. Nie wyłącza się możliwości dalszych liczących dymisji wyższych oficerów Reichswehry a w każdym razie — ZNAČNEGO OSŁABIEŃA SPOISTOŚCI WEWNĘTRZNEJ ARMII.

Wreszcie w CZECHOSŁOWACJI zmiany wewnętrzne polityczne, jakie zaszły w Niemczech, wywołały we wszystkich warstwach społeczeństwa czechosłowackiego Z TRUDEM TAJONY NIEPOKÓJ. Sfery rządowe wobec wypad-

ków zachowują wprawdzie jak najdalej idącą rezerwę, nie mniej jednak jest wiadome, że oceniły przesunięcia w łonie gabinetu Rzeszy, jako stanowcze zwycięstwo parli hitlerowskiej nad czynnikami wojskowymi i konserwatywnymi Niemiec i JAKO ZAPOWIEDZ ZAOSTRZENIA KURSU POLITYCZNEGO W DZIEDZINIE WEWNĘTRZNEJ I ZAGRANICZNEJ.

W kołach politycznych, nie zobowiązanych do rezerwy, daje się jawnie wyraz obawom, że nominacja von Ribbentropa w miejsce bar. von Neuratha ZACIĄŻY NA STOSUNKACH MIĘDZY PRAGĄ A BERLINEM i że wezmą górę tendencje wygrywania partii Heinałnowskiej przeciwko rządowi czechosłowackiemu.

A teraz przejdźmy do głosów polskich. „Dziennik Narodowy” — jak wspomnieliśmy — CIESZY SIĘ... Dla kogo najważniejszą sprawą, jeśli chodzi o Niemcy jest to, by upadła tam władza Hitlera, ten będzie oczywiście biadał nad tym, że „partia” zwyciężyła wojsko. Kto jednak ma przed oczyma Niemcy, a nie Hitlera, ten uzna, że przewaga władzy cywilnej nad wojskową w tym kraju jest NIE TYLKO ZGODNA Z POJĘCIAMI O ŁADZIE I PORZĄDKU PAŃSTWOWYM(2) lecz także ODPÓWIADA NASZYM INTERESOM na terenie polityki zagranicznej.

I jeszcze jedno! — Zatarł między władzami cywilnymi a wojskowymi w Niemczech JEST DOSKO NAŁA GWARANCJA POKOJU.

„DOSKONAŁA GWARANCJA POKOJU”... Warto sobie to zapamiętać. Zgoła inaczej, a raczej wręcz przeciwnie ocenia nową sytuację wczorajszy „Kurier Warszawski” piórem St. St. Pisze w art. p. t. „Gorąco będzie w Europie”, że rozpoczyna się ERA WIELKIEJ PRZY- GODY:

Odtąd zatem polityka Trzeciej Rzeszy będzie już tylko nacjonal- socjalistyczna. A więc zwyciężona, ca dzieje od siebie. ŻYWIŁOŚĆ. I kto wie, czy nie ten obraz należałoby sobie utrwalić w oczach: obraz rozpaczanego żywiu, PRZYZNEGO NA ZEWNĄTRZ POZA GRANICE RZESZY. Ba jednocześnie powstaje, również przy osobie Führera, osoba ta sama rada polityki zagranicznej, do której wchodzi główni przewodnicy stronnictwa nacjonal- socjalistycznego i obecnie główni doradcy wojskowi. Wykonawca zaś tej polityki zostaje p. von Ribbentrop, dyplomata od lat pięciu, GŁÓWNY TWÓRCA TRÓJKĄTA BERLIN — RYZY — TOKIO, WCIĘLENIE DUCHA WIELKIEJ PRZYGODY NA GRUNCIE MIĘDZYKRAJOWYM. GORĄCO MOŻE BYĆ W EUROPIE.

Czegóż więc tak cieszy się endecja? Czy stoi na gruncie „wiel-

kiej przygody”? Czy sądzi, że „duch wielkiej przygody” jest korzystny dla Polski? Nie, chce pono wierzyć, że to wszystko umożliwi pokój...

C. Andaluży zanotowano intensyw-

KONTR - CZYSTKA
Nie ma obecnie większego zadania w pracy parli — pisze „Pravda” — w artykule Bratanowskiego, sekretarza moskiewskiego komitetu partyjnego, niż przyjęcie z powrotem do partii niesłusznie usuniętych uczęszczających komunistów w terenie, wyznaczonym przez plenum centralnego komitetu partii i pociągające do odpowiedzialności „karierowiczów i oszczerców”.
W myśl tej zasady odbywa się w całym kraju masowe przyręczanie na łono partii usuniętych bez należytych powodów członków, jako „wrogów ludu”. Biuro moskiewskiego komitetu partii po rozpatrzeniu 104 odwołań przyjęło spowrotem do partii 62. Jednocześnie prowadzona jest kampania przeciwko dotychczasowym „czyszcicielom”, którzy przeholowali w gorliwości.

(O tej kontr - czystce podaliśmy wczoraj streszczenie).

BRANKI GOSPODARCZE
„Pravda”, nawołując w artykule do wstępnym do oszczędzania energii elektrycznej, stwierdza, że w ciągu 20 lat władze, sowieckie w produkcji energii elektrycznej sowieci przesunęli się z 15 miejsc na 3-cie. Kraj posiada pierwszorzędną technikę, doświadczony kadry „stachanowców” i „sztur-

Walki w Chinach
Sytuacja pod Nankinem
Przedstawiciel armii japońskiej oświadczył, iż wojska, które posuwają się w dalszym ciągu na północ i zachód od Pengpu, osiągnęły DECYDUJĄCY SUKCES w rejonie Fangczan, zadając ciężkie straty Chińczykom, którzy walczą w bezładnym odwrocie i nie stawiają już poważnego oporu.

Chińska agencja prasowa Central News stwierdza pewne POLEPSZENIE SYTUACJI W OKOLICY KANTONU, zaznaczając jednak, że przeszło 20 japońskich od-

Walki w Hiszpanii

Ministerium obrony narodowej ogłosiło w Barcelonie następujący komunikat: Po ciężkiej walce nieprzyjacielowi udało się zająć Pancrudo. Poza tym na froncie armii Levantu nie szczególnie. Na odcinku Muela de Teruel wojska rządowe zajęły wzgórze 1040. Na froncie Andaluży zanotowano intensyw-

na działalność lotnictwa nieprzyjacielskiego. Straciliśmy dwa samoloty powstańcze. Jeden samolot rządowy został stracony. Powstańcy, poniosłszy ciężkie straty, zdołali zająć Sierra Alcorcon.

Jak z Barcelony donoszą, na północ od Teruel powstańcy podjęli natarcie w kierunku Pancrudu, celem powstrzymania przedostających się na odcinek Singra oddziałów rządowych. Pancrudo, które powstańcy zajęli pod koniec bardzo ciężkiego dnia, położone jest na południowy zachód Montalban. Dokola Teruel na odcinku La Muela wojska rządowe zajęły wzgórze 1040, posiadając już wzgórze 1076. Wojska rządowe mogą w ten sposób chronić niemal w całości zaopatrywanie się, oraz ruch na drodze Teruel — Villastar.

„ODPOWIEDZ” GEN. FRANCO.
Radio Nacional w Salamance nadało w sobotę wieczorem komunikat, stanowiący odpowiedź na protesty Barcelony przeciwko bombardowaniu miast, położonych na tyłach frontu. Komunikat przypomina, że to wojska rządowe rozpoczęły bombardowanie miast, nie przedstawiających żadnego znaczenia wojskowego, jak Algesiras, Tetuan i Ceuta. Następnie komunikat wyłuszcza powody, dla których eskadry powstańcze bombardowały niektóre ośrodki: samoloty powstańcze bombardują wyłącznie obiekty wojskowe (?), podczas gdy wojska rządowe dla celów propagandy usiłują dowieść czegoś wręcz przeciwnego. Barcelona liczy przeszło 180 obiektów wojskowych.

Te same niedociągnięcia podkreśla w artykule wstępnym „Socjalistyczne Ziemledzielce”, pisząc, że szczególnie niepokojące wywołuje przebieg remontu traktorów i przygotowanie nasion.

Korrespondent dyplomatyczny „Sunday Times” ogłasza interesujący artykuł o widokach porozumienia brytyjsko - włoskiego, w którym stwierdza, że w Londynie coraz bardziej wzrasta świadomość znaczenia usunięcia nieporozumień między tymi państwami. Szybkie przyjęcie przez Rząd włoski propozycji brytyjskich w spra-

wie bardziej stanowczej akcji przeciwko korsarstwu na Morzu Śródziemnym sprawiło w Londynie jaknajlepsze wrażenie i ożywiło nadzieje, że możliwa jest również większa, niż dotychczas wspólna praca brytyjsko - włoska w dziedzinie polityki nieinterwencji w Hiszpanii(?)

Konflikt hiszpański opóźnił bar- dziej, niż którykolwiek z innych czynników zbliżenie brytyjsko - włoskie i z tego też powodu w kołach międzynarodowych utwierdza się

przekonanie, że celowym byłoby szczere omówienie zagadnienia hiszpańskiego w dwustronnej rozmowie pomiędzy Rządami brytyjskim i włoskim: o ileby się udało uzyskać brytyjsko - włoskie porozumienie w odniesieniu do konfliktu hiszpańskiego, to wytworzyłaby się całkowicie nowa sytuacja, która mogłaby doprowadzić do ogólnego polepszenia się stosunków angielsko - włoskich zarówno na Morzu Śródziemnym jak i na Bliskim Wschodzie.

A'cia p. Reynaud we Francji
Były minister skarbu, Paul Reynaud, jeden z przewodców stronnictwa centrowego „Alliance Démocratique”, od pewnego czasu prowadzi intensywną akcję polityczną na rzecz utworzenia Rządu „Unii narodowej” z udziałem komunistów. P. Reynaud wychodzi z założenia, iż obecna sytuacja międzynarodowa jest tak poważna,

Z życia ZSSR

W Warszawie o godz. 11-ej było to pogodnie przy słabym wietrze południowym. Temperatura wynosiła 7.9 st., ciśnienie — 760.9 mm. Przewidywany przebieg pogody w dniu 7 b. m.

Pogoda w Polsce
Komunikat meteorologiczny z dnia 6 lutego 1938 r.
Stan pogody w Polsce wczoraj o godzinie 7-ej rano.
Rankiem dnia wczorajszego w zachodnich dzielnicach Polski było pogodnie lub dość pogodnie. Poza tym utrzymywała się jeszcze pogoda pochmurna i miejscami mglistą. W Wielkopolsce oraz miejscami na Pomorzu i na wyżynie Małopolski utrzymywały się w nocy przymrozki.

W Warszawie o godz. 11-ej było to pogodnie przy słabym wietrze południowym. Temperatura wynosiła 7.9 st., ciśnienie — 760.9 mm. Przewidywany przebieg pogody w dniu 7 b. m.

Po mglistym ranku w ciągu dnia dość pogodnie przy słabym wietrze miejscowym z przewagą kierunków zachodnich. Nocą przyniosła, a w ciągu dnia wzrost temperatury DO 10 ST. NA ZACIĄBIZIE KRAJU. Widzialność dość dobra.

Zakaz werbowania ochotników w Szwecji
Rząd szwedzki wystąpił do parlamentu z wnioskiem o przedłużenie ustawy, zabraniającej werbunku ochotników do Hiszpanii, do dnia 28 lutego 1938 r. lub do daty późniejszej, którą Rząd ust-

Belgia a Włochy i powstańcza Hiszpania

Kierownictwo belgijskiego bloku katolickiego uchwaliło wniosek, domagający się od Rządu możliwie najszybszego mianowania ambasadora w Rzymie z wszelkimi zastrzeżeniami co do uznania de „jure” sytuacji, powstałej w wyniku wojny abisyńskiej. Wniosek

domaga się również, aby dla umożliwienia ewentualnej interwencji u obu stron walczących na rzecz humanitarnych metod walki, oraz dla ochrony interesów belgijskich w Hiszpanii powstańczej Belgia reprezentowana była również przy Rządzie w Burgos.

Wniosek domaga się również, aby dla umożliwienia ewentualnej interwencji u obu stron walczących na rzecz humanitarnych metod walki, oraz dla ochrony interesów belgijskich w Hiszpanii powstańczej Belgia reprezentowana była również przy Rządzie w Burgos.

Wniosek domaga się również, aby dla umożliwienia ewentualnej interwencji u obu stron walczących na rzecz humanitarnych metod walki, oraz dla ochrony interesów belgijskich w Hiszpanii powstańczej Belgia reprezentowana była również przy Rządzie w Burgos.

Za ostatniej chwili

GLÓDOWKA MUZYKÓW
Trwająca od kilku dni okupacja...

TRZYLETNIA REWIZJA W WIĘZIENIU
Z Kowna donoszą o ukończeniu...

JAPONCZYCY NACIERAJĄ
Wojska japońskie operujące na...

W dniu wczorajszym zmarł w Warszawie...

Kawałek węgla wypalił mu oko
Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ...

Final tragedii miłosnej policjanta i policjantki

W dniu wczorajszym zmarł w Warszawie...

Kawałek węgla wypalił mu oko

Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ...

NAJLEPSZE I NAJZDROWSZE SĄ PATENTOWANE GILZY CZTEROWATKOWE „OSMAN”

Ważnym czynnikiem jest wytrzymałość...

Ważnym czynnikiem jest wytrzymałość...

KINO „TON”
KOPERNIKA 16
Tel. 140-72

Kino-teatr
URANIA
Cegiełniana Nr. 2
Ceny miejsc od 54 gr.

Niedostateczne wyniki akcji Pomocy zimowej w Łodzi

Tysiące głodnych i zziębniętych czeka pomocy
Według danych zaoczerpniętych...

Przeciętnie w grudniu r. ub. korzystało z pomocy 7.400 rodzin...

Dzieci bezrobotnych uczęszczają do szkół powszechnych...

Dotychczasowe wpływy ze świadczeń na pomoc zimową...

Według preliminarza wpływów dochody na cele Komitetu...

Table with financial data: obrót, dochód, inne, razem.

Razem zł. 2.373.332. a w stosunku miesięcznym złotych 475.000

Za okres od dnia 1 grudnia do 1 stycznia 1938 r. powinno wpłynąć...

mał w Łodzi.

Oberlajtner wystrzałem z rewolweru zabił Kowalską...

W związku z powyższym śledztwo przeciwko zabójcy...

Noce dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują apteki: H. Pastora, Łagiewnicka 96...

Śmierć za kilka bryłek węgla

Na torze przy stacji Działoszyn pow. wieluńskiego...

Ważne zgromadzenie

W dniu wczorajszym w sali K. P. „Zjednoczone”...

Śmierć za kilka bryłek węgla

Na torze przy stacji Działoszyn pow. wieluńskiego...

Z codziennymi walk robotników

ZEBRANIE SZEWCÓW
W dniu wczorajszym w Domu Związkowym...

Fiasco endeków w Radzie Miejskiej w Zgierzu

Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej w Zgierzu...

Chciwy kamienicznik spowodował śmierć staruszki

W domu Władysława Kotynia w Tomaszowie Mazowieckim...

Gospodarz ciężko poranił lokatora

Brutalnym gospodarzem zajęła się policja.

Z codziennej rubryki

W dniu wczorajszym usiłowała targnąć się na życie 34-letnia...

Do wijące się w bólach desperatki wezwano lekarza...

Ważne zgromadzenie

W dniu wczorajszym w sali K. P. „Zjednoczone”...

Śmierć za kilka bryłek węgla

Na torze przy stacji Działoszyn pow. wieluńskiego...

Ważne zgromadzenie

W dniu wczorajszym w sali K. P. „Zjednoczone”...

Śmierć za kilka bryłek węgla

Na torze przy stacji Działoszyn pow. wieluńskiego...

Radio łódzkie

PONIEDZIAŁEK, 7 lutego.

6.20 Gimnastyka. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół...

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Łodzi drugi Tydzień Radiowy...

Ważnym czynnikiem jest wytrzymałość...

W wirze wielkiego miasta

KREWKI ZIĘĆ podczas awantury rodzinnej pobili tościową 57-letnią...

MIĘSEM prawdopodobnie pocho-dzącym z padłej sztuki...

ZWŁOKI CHŁOPCA znaleziono na torze kolejowym w Zabłotcu.

POD KOŁA TAKSÓWKI Feliksa Karolaka na Placu Kościelnym...

S P O R T

Wynik konkursu przedstawia się następująco: 1) Wnuk (Wisła)...

REKORDY POLSKI NA ZIMOWYCH MISTRZOSTWACH POLSKI

W sobotę i w niedzielę rozegrane zostały w Poznaniu...

Konkurencje kobiece: 60 m — 1) Kąkolna 8.4...

Waga ciężka: Prakty zdobywa bez walki Doroba...

Waga półciężka: Jabłoński — Mizerski. W pierwszym starciu...

Waga ciężka: Prakty zdobywa bez walki Doroba...

Waga półciężka: Jabłoński — Mizerski. W pierwszym starciu...

Waga ciężka: Prakty zdobywa bez walki Doroba...

Waga półciężka: Jabłoński — Mizerski. W pierwszym starciu...

Waga ciężka: Prakty zdobywa bez walki Doroba...

Waga półciężka: Jabłoński — Mizerski. W pierwszym starciu...